צבא ההגנה לישראל
חטיבת דובר צה"ל
ענף קשרי ציבור
מדור פניות הציבור
טל': 03-5695757/5068
פקס: 03-5693971

ט"ו אלול התשע"ו
18 ספטמבר 2016

לכבוד
עו"ד נירית בלייר, "התנועה לחופש המידע"

שלום רב,

הנדון: פנייתך לדובר צה"ל בנושא פעילות הצנזורה הצבאית בשנים 2011-2016, לפי חוק חופש המידע

פנייתך מיום ה-28 באוגוסט 2016, בנושא שבנדון, התקבלה במדורנו והועברה להתייחסות הגורמים המקצועיים.

להלן התייחסות מדור פניות הציבור בחטיבת דובר צה"ל לבקשתך:

בפתח הדברים, נציין כי סמכויות הצנזורה במדינת ישראל מעוגנות בתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945. תקנות אלו מקנות לצנזור את הסמכות **"לאסור לפרסם חומר שפרסומו היה עשוי, או עלול להיות עשוי, לפגוע לדעתו בהגנתה של מדינת ישראל או בשלומו של הציבור או הסדר הציבורי".**

המבחן הצנזוראלי לפיו פועלת הצנזורה הצבאית בבואה להגביל פרסומים, נקבע בבג"ץ 680/88 **מאיר שניצר נגד הצנזור הצבאי הראשי**. בית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ קבע, כי איסור פרסום על ידי הצנזור חייב לעמוד **במבחן של "ודאות קרובה". הצנזור יאסור פרסום רק אם לדעתו קיימת ודאות קרובה, כי הפרסום יגרום לפגיעה ממשית בביטחון, וזו עילת הפסילה לפיה פועלת הצנזורה.**

לגופה של הפנייה, נשיב כדלקמן. נבהיר, כי הנתונים להלן מובאים במתכונת הקיימת בידי הצנזורה הצבאית:

להלן נתונים אודות מספר הידיעות שהוגשו לביקורת מוקדמת של הצנזורה בטרם פרסום:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (עד חודש אוגוסט בשנה זו)
הוגשו ["הועברו	13,503	14,064	13,012	14,274	13,057	9,722

לעיון הצנזורה"]						
תוקן ["נפסל חלקית"]	2,415	2,509	2,485	3,122	2,190	1,475
נפסל ["נפסל באופן גורף"]	276	265	327	597	315	156
פנייה יזומה למפרסמים	107	224	197	440	270	256

יודגש, כי ההשוואה בין השנים מטעה **ועלולה ליצור מצג שווא בפרשנות**, שכן כמות ההגשות **ו\או טיפולי הצנזורה נגזרת ישירות** מכמות האירועים הביטחוניים באותה שנה וכן ממפת התקשורת, שמשתנה באופן תדיר.

אשר לבקשתך בעניין מסמכים שהועברו לעיון הצנזורה על ידי ארכיון המדינה, נבהיר כי ארכיון המדינה מעביר לצנזורה מסמכים שיש בכוונתו לפרסם, **ככל שהם עוסקים בנושאים ביטחוניים בלבד**. בין השנים 2014-2016 העביר משרד גנזך המדינה כ-9,500 תיקיות העוסקות בנושאים ביטחוניים. חלק קטן מאוד, שאינו עולה על כ-0.5% מסך המסמכים שטופלו עד כה, הוחזר עם טיפולי צנזורה.

נבהיר, כי הצנזורה לא קידמה כתבי אישום בעבירות צנזורה, שכן פעילותה עם אמצעי התקשורת נעשית מתוקף **הסכם הבנות** שהנוסח המעודכן האחרון שלו נחתם בשנת 1996. הצנזורה פעולת כמתחייב בהסכם זה, שמבוסס **על הבנה ויישום עקרונות השמירה על צרכי הביטחון במדינה דמוקרטית.**

יובהר גם, כי הצנזורה פועלת מול מפרסמים ולא מול גופים כגון ספקי אינטרנט.

למותר לציין, כי אמצעי התקשורת במדינת ישראל מגלים אחריות רבה בנושאים הקשורים לביטחון המדינה ועובדים מול הצנזורה על בסיס הסכם הבנות, תוך שיתוף פעולה וגילוי אחריות חברתית. כפועל יוצא, וכפי שניתן להסיק מהנתונים, התערבות הצנזורה בפרסומים הינה מזערית ביחס לשיח הביטחוני המתנהל באמצעי התקשורת השונים.

לשימושך.

בברכה,

תא	חוק	חופש	המידע
ענף	קשרי		ציבור
דובר			צה״ל